

De Telegraaf

Exclusief

REPORTAGES & ACHTERGRONDEN

Ex-politieman Fred Prins (63) vindt roemruchte smokkelaar terug in Haags ziekenhuis

EMOTIONELE ONTMOETING

■ Oud-rechercheur Fred Prins (rechts) zegt altijd respect te hebben gehad voor de nu door ziekte getekende Anton Olijhoek. Hij maakte in de jaren '70 jacht op deze 'oude boef', een kleurrijke smokkelaar die met een 'hasjkotter' (foto achtergrond), de politie te slim af wilde zijn.

FOTO'S: SERGE LIGTENBERG/DE TELEGRAAF

■ Anton Olijhoek in 2001, nog blakend van gezondheid. FOTO: DE TELEGRAAF

'HÉ, OUWE BOEF...'

TWEE BONKIGE mannen. Ze stonden lijnrecht tegenover elkaar. Fred Prins (63) was rechercheur, Anton Olijhoek (86) een boef avant la lettre, een kleurrijke kapitein/drugssmokkelaar. In de jaren zeventig speelden ze hun sinistere kat-en-muisspel. Maar jaren stemmen mild. De politiemann wilde weten hoe het met de 'ouwe boef' ging. Hij vond hem, ernstig ziek, in het Haagse Ziekenhuis Bronovo. Een weerzien met een lach en een traan. „Help me Fred, haal me hier alsjeblieft weg...”

door ROB HAMMINK

DEN HAAG, zaterdag In de vleugel van het Ziekenhuis Bronovo in Den Haag waar patiënten binnenkort zullen opstijgen, wordt de klinische stilte doorbroken als een sonore stem uitstoot: „Aye aye captain. Behouden vaart. Je was een hele grote.” In de staalblauwe ogen van Fred Prins rukken tranen op. In de waas van het vocht schuifelt een oude man met rollator richting zijn bed en steekt een hand op. Hij heeft het gehoord en heeft alles gezegd wat hij nog wilde zeggen. Het is goed zo. Als ze hem maar weghalen. „Want dit is erger dan de bak waarin ik tot driemaal toe zat.”

■ De zinkende, met hasj volgeladen viskottler Lammie. FOTO: DE TELEGRAAF

De korte ontmoeting heeft iets weg van een melodrama, tenminste, als je niet beter zou weten. Maar dit korte moment in een Haags ziekenhuis is veel meer dan dat. Mischien is het wel de afronding van een keiharde werkelijkheid, die in de jaren zeventig begon en waarin drugs, geweld, verdriet en geld centraal stonden. Het was de tijd van hasjsyndicaten, tijd van de ondergang van de Lammie, de hasjkotter waar Frits 'van de Wereld' en Dorus P. achter zaten. Het was een tijd van klassieke boeven als meesterkraker Aage Meinesz, de flamboyante Hagenaar, die tot verbazing van de politie kluisen opende met een thermische lans. „Dat was me een vent. Goed gebekt, mooie jongen. De vrouwtjes sprongen spontaan bij 'm in de auto. Zelfs toen hij vastzat wist hij met een minibrander uit te breken. Oud is Aage niet geworden. Kanker op z'n 43ste. Zo zie je: ontsnappen aan de dood is lastig.”

Klassieke boeven Hij is nu 63 jaar, Fred Prins, oud-rechercheur van het observatieteam Rijkspolitie. Pistool, uniform en slobbertrui voor het betere onderzoekwerk hing hij jaren geleden met een sterke arm in de boom. Hij had, met de ontvoeringszaken Heijn, Heineken, Van der Valk en Caransa een mooie carrière achter de rug. Hij was klaar. Alhoewel. „Sommige mannen uit het verleden bleven hangen. De klassieke boeven, zonder bloed aan hun handen. Er staan er drie op mijn lijstje. Maar ik moet opschieten. De mannen worden oud.” Mannen waar u vreemd ge-

noeg respect voor had? In de auto onderweg naar Den Haag hangt een kort moment van overdenking. Dan perst hij eruit: „Ja eigenlijk wel. Je komt nooit echt van ze los. Die mannen blijven ergens in je ziel hangen. Ze zeggen wel eens dat de lijn tussen een agent en een boef dun is. Ze zijn beiden scherp, actief, oplettend. Maar ik stond aan de goede kant. Olijhoek net niet. Ik had respect voor hem, een beul van een vent. Groot, gebreid mutsje op. Als hij ergens binnenkwam, dan kwam er iemand binnen. Hij was anders dan die Amsterdamse harde penoze van wie er nog weinig leven. Die hebben elkaar allemaal het leven uitgeschoten. Ik wil die 86-jarige Olijhoek zien.”

Prins rommelde na zijn vut door stapels aantekeningen, die hij door de jaren had gemaakt. Politierapporten, processen-verbaal, notities tijdens rechtszaken. „Ja vond dat je daar bij moest zijn. Het werk van een rechercheur gaat verder dan alleen naar posten, de verdachten volgen en bewijzen tijdens het onderzoek bij elkaar sprokkelen. Juist tijdens rechtszaken, bruiloften en begrafenissen zie je hoe de verhoudingen zijn. Dan pas zie je criminele verbanden en wie met wie bevriend is.” In de krantenstukken kwam hij ook een reportage tegen uit onze krant d.d. 24 november 2001. We waren naar Zuid-Spanje afgereisd en hadden het levensverhaal van hasj-schipper Anton Olijhoek

Ernstig zieke Anton Olijhoek (86) heeft laatste verzoek aan 'zijn' rechercheur

opgetekend. In die drie dagen onder een brandende zon vertelde de man over wilde avonturen op zijn schepen zoals de Sea Rover, de Laga, de Opiniatre en de Ramona. Hij had het allemaal opgetekend in 'Zwarte Schepen'. Het boek las als een trein. Heroïek ging hand in hand met levensbedreigende ervaringen waarin de kogels van torpedojagers om zijn oren vlogen.

Torpedojager

Toen vertelde hij met ondeugende ogen: „Ik had ooit aan boord van de Sea Rover een lading van vijf ton hasj uit Marokko, toen er opeens, in het smalste deel van Het Kanaal, nog net in internationale wateren, een torpedojager van de Fransen opstoomde. Ik hoor nog het commando: 'Stop', anders zou er worden geschoten. Ik liet m'n blote kont zien. Daarna vuurde de .50 drie schoten af. Serieschulds. Mannen op drie andere patrouilleboten richtten hun machinepistolen op gangboord. Er werden gas- en zuurstofflessen geraakt, die aan de schoorsteen vastzaten. Driehonderd kogelgaten en vier granaatslagen vond ik wel genoeg. Die 5000 kilo shit moest worden geloosd. Er werd gefilmd om bewijsmateriaal bij elkaar te krijgen. Rook! Dat was onze kans. Ik gooide het roer om en liet de rubberboot in de fik steken. Nog meer rook! We konden de lading

ongezien laten verdwijnen. Niets aan het handje...” Ook verhaalde hij over een insluiper die Olijhoek moest omleggen. „Gelukkig was mijn vrouw er niet die nacht. Ik hoorde gestommel en sloop naar de eetkamer. De kerel kende blijkbaar de weg en ging regelrecht naar mijn slaapkamer. Ik heb hem met mijn Colt .45 op zijn kop geslagen. Hij vuurde af en plat ging-ie. Daarna heb ik het kereltje vastgebonden, verhoord en verbonden. Hij kwam uit Utrecht en moest me voor tienduizend piek afmaken. Na een uur heb ik hem de deur uitgezet en een goede dag gewenst.”

De bolle buik van Anton Olijhoek schudde van het lachen. De verhalen buitelden over elkaar heen. Na een lijdensweg van zes maanden op zee stapte de zeerot ooit met zijn hasj op een rubberboot en landde op het strand van Scheveningen. Met de taxi naar huis. „Maar ik had mijn duikpak nog aan. De hele lederen achterbank was uitgebeten. Ik heb de chauffeur maar een rug fooi gegeven. Vond het zo zielig voor 'm.”

Anton Olijhoek had als kind met zichzelf afgesproken: nooit meer armoede. „Ik was de oudste zoon van een metselaar in Den Haag”, zo begon in 2001 zijn Spaanse monoloog. „De kleding werd verstrekt door de bedeling. Zwarte kniekousen, beige ribbroek en beige hemd. Je was een wandelend doelwit van spot. Ik wilde meer en de kansen met een onafgemaakte ambachtsschool waren klein.” Met allerlei baantjes en uiteindelijk een busonderneming, die reises naar Spanje organiseerde, hield Olij-

hoek zich tot zijn 43ste jaar aan de conventies van het burgerleven. Totdat het faillissement kwam. „Ik heb nooit veel om geld gegeven. Ook niet toen ik het criminele pad op ging. Het ging mij om het avontuur.” Zijn bitterheid was duidelijk. „Ik deed het vuile werk, de transporten, en de mooie heren gingen er met 't geld vandoor en lieten hoeren invliegen. Uiteindelijk moet ik nu rondkomen van een aow'tje. Ik was misschien te lief voor het werk. Als ik door knieschijven had kunnen schieten, was ik rijker geweest.”

Bronovo. Fred Prins zoekt de kamer van de inmiddels 86-jarige Olijhoek. De ogen van de oud-rechercheur zijn nog altijd even doelgericht en binnen tien minuten hebben we ons doel gevonden. Anton Olijhoek ligt als een breekbaar vogeltje op zijn bed. Slangen met onduidelijke vloeistoffen moeten de kwaliteit van leven in stand houden. Als hij zijn bezoek ziet, komen zijn bruine ogen weer tot leven. Het ondeugende jongetje in die ogen wordt wakker. Hij voelt wie hij voor zich heeft. „Intuïtie”, zal hij later zeggen. Ogen volgen de oude man en zijn bezoek. Nog verleden week probeerde de patiënt het pand te verlaten en werd hij bij de uitgang op de grond gevonden. Gevallen tijdens de vlucht. Tijdens de langzame wandeling door de gangen, op weg naar een rustig hoekje, vraagt Prins aan Olijhoek: „Heb je ooit gemerkt dat ik je maandenlang heb gevolgd?”

„Nee. Nooit. Je hebt goed werk verricht.” „Ik heb je nooit op heterdaad kunnen betrappen”, klinkt het vervolgens. „En toch heb ik drie keer in de bak gezeten, in totaal zeven jaar.” Bijna verontschuldigend: „Mijn werk was teamwerk.” „Het is goed, jongen.” Met zijn laatste krachten verhaalt de oude zeeman over zijn stormachtige verleden en

over de momenten dat hij aan het kortste einde trok. „Ook zoiets. Ik had via autobooier Peter Zulver de Mercedes van zijn toenmalige vrouw Vanessa, zo je wilt Connie Breukhoven, gekocht. Was een mooie 450 SL, voor 75.000 gulden. Ik heb het ding nog geen week gehad. Heel vreemd. Hij werd gestolen zonder braakschade. Moet toch iemand met reservesleutels hebben rondgelopen.”

Besodemierd

„Ik ben altijd besodemierd. Maar wees eerlijk: wat heb je nodig in het leven? Ik heb avontuur gekend en dat is onbetaalbaar. Ik heb nergens spijt van.”

En dan opeens schieten de ogen van Olijhoek vuur. Zijn broze, door de kanker gesloopte lichaam, neemt de houding van samenwerking aan. „Ze maken me hier met al die medicijnen kapot. Ik kan niet eens meer lopen. Ze willen me wegstoppen in een verzorgingshuis. Als dat gaat gebeuren, gaan er koppen rollen. Haal me hier weg Fred. Ik heb een redelijk appartement. Iemand mag voor weinig bij me komen inwonen. En als het een vrouw is, dan kunnen we nog pret hebben.” Daarna schuifelen we allen terug naar zijn kamer.

In de auto naar Amsterdam bespiegelt Fred Prins de ontmoeting waar hij jaren naar uit heeft gekeken. „Het was een man, groter dan het leven. Nu is hij op sterven na dood. Maar zijn hart zit nog steeds op de juiste plek. Wat een kerel. Ik hoop dat we een mooie laatste plek voor 'm kunnen vinden. Een plek die niet als gevangenis voelt.” Fred Prins stapt uit, loopt naar zijn auto en zegt dat hij nog even in Nederland is voordat hij afreist naar zijn geliefde hutje in Noorwegen, waar hij ieder jaar maandenlang vist. „Het zal je niet verbazen. M'n bootje heet Lammie. Ha ha, een soort ode ja...”

„Heb je ooit gemerkt dat ik je maandenlang heb gevolgd?”

„Ik heb nooit veel om geld gegeven, het ging mij om het avontuur”

„Wat een kerel. Ik hoop dat we een mooie laatste plek voor 'm kunnen vinden”

SHOPPING

GRATIS CONIMEX KOOKBOEKJE

Geniet jij ook zo van Nasi met heerlijke smaakmakers als Satésaus, Kroepoek, Ketjap en Sambal? Dan kun je met het nieuwe kookboekje van Conimex nu heel eenvoudig je Nasi nog specialer maken. In het kookboekje 'Passie voor Nasi' vertellen echte fans over hun favoriete smaakmaker en krijg je 22 inspirerende Nasi en Bahmi recepten.

Vanaf 18 oktober krijg je dit kookboekje GRATIS bij aankoop van 4 Conimex producten naar keuze.

Kijk voor de deelnemende winkels op www.conimex.nl